

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

30.04.2024. Nr. P005-17/8.1.1/32963

Uz 04.04.2024. Nr. 98123689

SIA "X"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis SIA "X", reģ.Nr. 40000000000 (turpmāk – Iesniedzējs) 2024. gada 4. aprīlī iesniegto 2024. gada 4. aprīļa iesniegumu par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) sniedz šādu uzziņu.

Iesniegumā norādīts, ka Iesniedzējs vēlas saņemt uzziņu saistībā ar tabakas aizstājējproduktu marķēšanu ar akcīzes nodokļa markām, akcīzes nodokļa samaksu par tiem, un par ar akcīzes nodokļa markām nemarkētu un brīvā apgrozībā neizlaistu tabakas aizstājējproduktu atspoguļošanu deklarācijās iesniegumā aprakstītajā situācijā.

Iesniedzējs iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

Iesniedzējs ir apstiprināts akcīzes noliktavas turētājs un ievēd Latvijas Republikā akcīzes preces – tabakas aizstājējproduktus, saņemot tos savā akcīzes preču noliktavā, kur tie tiek marķēti ar akcīzes nodokļa markām, par tiem tiek samaksāts akcīzes nodoklis un tie tiek laisti brīvā apgrozībā, pārvietojot uz vairumtirdzniecības noliktavu, to tālākai realizācijai Latvijas Republikas tirgū.

Akcīzes nodokļa markas tiek pasūtītas proporcionāli plānotajām tabakas aizstājējproduktu piegādēm, un atbilstoši pasūtītajam akcīzes nodokļa marku skaitam tiek samaksāts akcīzes nodoklis pirms to saņemšanas.

Pēc akcīzes nodokļa marku saņemšanas ar tām tiek marķēti saņemtie tabakas aizstājējprodukti un pēc marķēšanas tie tiek izlaisti brīvā apgrozībā Latvijas Republikā.

Iesniedzējs lūdz sniegt uzziņu par rīcību nestandarta situācijā un atbildēt uz zemāk minētajiem jautājumiem:

1. gadījumā, ja akcīzes noliktavā tiek saņemti tabakas aizstājējprodukti, kas nav derīgi laišanai brīvā apgrozībā Latvijas Republikā (t.sk. bojāti, citai valstij paredzēts marķējums svešvalodā), vai Iesniedzējs ir tiesīgs nemarkēt šādus tabakas

aizstājējproduktus ar akcīzes nodokļa markām, neizlaižot tos no akcīzes noliktavas, un novirzīt tos iznīcināšanai?

2. vai par 1.jautājumā norādītajiem tabakas aizstājējproduktiem bez akcīzes nodokļa markām ir jāaprēķina un jāmaksā akcīzes nodoklis, ja tie tiek uzglabāti akcīzes noliktavā?

3. kādā veidā šādi ar akcīzes nodokļa markām nemarķēti tabakas aizstājējprodukti, kas atskaites perioda beigās atrodas akcīzes preču noliktavā ir jāatspoguļo attiecīgās deklarācijās?

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot Iesniedzēja iesniegumā sniegto faktu aprakstu, no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Likuma "Par akcīzes nodokli" 1. panta otrās daļas 9. punktā noteikts, ka apstiprināts noliktavas turētājs ir persona, kurai ir tiesības turēt tās īpašumā vai valdījumā esošu akcīzes preču noliktavu.

Likuma "Par akcīzes nodokli" 1. panta otrās daļas 3. punkts noteic, ka atliktā nodokļa maksāšana – akcīzes nodokļa samaksas atlikšana attiecībā uz akcīzes preču ražošanu, pārstrādi, uzglabāšanu, pārvietošanu un citām darbībām saskaņā ar likumu.

Atbilstoši likuma "Par akcīzes nodokli" 1. panta otrās daļas 7. punktam, akcīzes preču noliktava ir vieta, kur apstiprināts noliktavas turētājs ražo, pārstrādā, uzglabā, ievēd, saņem, nosūta vai veic citas darbības ar akcīzes precēm, piemērojot atlikto nodokļa maksāšanu.

Likuma "Par akcīzes nodokli" 25. panta vienpadsmitās daļas 2. punktā noteikts, ka apstiprinātam noliktavas turētājam atļauts atlikto nodokļa maksāšanu piemērot bezalkoholiskajiem dzērieniem, kafijai, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamam šķidrumam, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām un tabakas aizstājējproduktiem, ja šīs preces ievēd Latvijas Republikā no citas ārvalsts (arī dalībvalsts) vai no teritorijas, kura minēta šā likuma 2. panta 3.¹ daļā, pārvietošanai uz akcīzes preču noliktavu Latvijas Republikā.

Likuma "Par akcīzes nodokli" 25. panta divpadsmitajā daļā noteikts, ka apstiprināts noliktavas turētājs, kas veic šā panta vienpadsmitajā daļā minētās darbības, nemaksā nodokli, ja Valsts ieņēmumu dienestam iesniedz dokumentus vai nodokļa deklarācijai pievienotu apstiprinātu to uzskaitījumu un ja tie apliecina, ka bezalkoholiskie dzērieni, kafija, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamais šķidrums, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas un tabakas aizstājējprodukti atbilst vienam no šādiem nosacījumiem:

- 1) šīs preces saņemtas akcīzes preču noliktavā Latvijas Republikā;
- 2) šīs preces izvestas no Latvijas Republikas un saņemtas citā dalībvalstī;
- 3) šīs preces izvestas no Latvijas Republikas uz ārvalsti, kas nav dalībvalsts, vai uz teritoriju, kura minēta šā likuma 2. panta 3.¹ daļā, vai tās ir izlaistas eksportam, piemērojot ārējā tranzīta procedūru, ja izvešanas muitas iestāde ir nosūtītāja muitas iestāde ārējā tranzīta procedūrā;

4) šīs preces ir saņēmušas šā likuma 20. pantā minētās organizācijas citā dalībvalstī.

Tātad, apstiprināts noliktavas turētājs ir tiesīgs piemērot atliktās nodokļa maksāšanas režīmu tabakas aizstājējproduktiem, kurus saņem akcīzes preču noliktavā, ievērojot likuma “Par akcīzes nodokli” 25. panta divpadsmitās daļas nosacījumus.

Likuma “Par akcīzes nodokli” 23. panta ceturtajā daļā noteikts, ka apstiprināts noliktavas turētājs taksācijas periodā aprēķināto nodokli par akcīzes precēm, kuras taksācijas periodā izvestas no akcīzes preču noliktavas, samaksā valsts budžetā ne vēlāk kā līdz nākamā mēneša 23. datumam pēc attiecīgā taksācijas perioda beigām, izņemot par tām akcīzes precēm aprēķināto nodokli, kurām piemēro atlikto nodokļa maksāšanu saskaņā ar šā likuma 25. panta nosacījumiem.

Tātad, apstiprināts noliktavas turētājs nemaksā akcīzes nodokli par akcīzes precēm, kuras uzglabā akcīzes preču noliktavā atliktās nodokļa maksāšanas režīmā.

Likuma “Par akcīzes nodokli” 27. panta pirmā daļa noteic, ka visus alkoholiskos dzērienus, tabakas izstrādājumus, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrumu, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas un tabakas aizstājējproduktus marķē ar akcīzes nodokļa markām, izņemot šā panta trešajā daļā noteiktos gadījumus.

Atbilstoši likuma “Par akcīzes nodokli” 27. panta trešās daļas 3. punktam nemarķēt ar akcīzes nodokļa markām atļauts alkoholiskos dzērienus, tabakas izstrādājumus, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrumu, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas un tabakas aizstājējproduktus, kurus uzglabā, pārvieto vai realizē vai piegādā, piemērojot atlikto nodokļa maksāšanu saskaņā ar šā likuma 25. pantu.

Tātad, nemarķēt ar akcīzes nodokļa markām atļauts tabakas aizstājējproduktus, kurus uzglabā akcīzes preču noliktavā, piemērojot atlikto nodokļa maksāšanu.

Likuma “Par akcīzes nodokli” 17.¹ panta pirmās daļas 2. punkts noteic, ka no nodokļa ir atbrīvots elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamais šķidrums, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas un tabakas aizstājējprodukts, kuru iznīcina.

Likuma “Par akcīzes nodokli” 17.¹ panta otrajā daļā noteikts, ka Ministru kabinets nosaka prasības un kārtību, kādā piemēro šā panta pirmajā daļā minētos nodokļa atbrīvojumus, un nosaka prasības elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējprodukta iznīcināšanai.

Ministru kabineta 2021. gada 30. novembra noteikumu Nr. 774 “Kārtība, kādā no akcīzes nodokļa atbrīvo atsevišķus tabakas izstrādājumus, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrumu, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas un tabakas aizstājējproduktus” (turpmāk – Ministru kabineta 2021. gada 30. novembra noteikumi Nr. 774) 13. punktā noteikts, lai iznīcināmos tabakas aizstājējproduktus atbrīvotu no nodokļa saskaņā ar likuma “Par akcīzes nodokli” 17.¹ panta pirmo daļu, noliktavas turētājs tabakas aizstājējproduktus iznīcina iekārtās, kuru darbībai ir izsniegta atļauja

piesārņojošās darbības veikšanai atbilstoši piesārņojuma jomas normatīvajiem aktiem. Tabakas aizstājējproduktu primāro iepakojumu drīkst sadedzināt speciāli atkritumu sadedzināšanai aprīkotās iekārtās vai nodot atkritumu apsaimniekotājiem, kuru darbībai ir izsniegta atļauja piesārņojošās darbības veikšanai atbilstoši piesārņojuma jomas normatīvajiem aktiem.

Atbilstoši Ministru kabineta 2021. gada 30. novembra noteikumu Nr. 774 16. punktam par tabakas izstrādājumu, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu iznīcināšanu sastāda iznīcināšanas aktu. Iznīcināšanas aktu paraksta noliktavas turētāja pārstāvis un Valsts ieņēmumu dienesta pilnvarotā amatpersona, ja tā ir piedalījies preču iznīcināšanā.

Ministru kabineta 2021. gada 30. novembra noteikumu Nr. 774 17. punktā noteikts, ka par iznīcinātiem tabakas izstrādājumiem (izņemot cigaretes), elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrumu, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām un tabakas aizstājējproduktiem aktā norāda iznīcināto minēto produktu veidu, nosaukumu un kopējo daudzumu. Ja iznīcinātie tabakas izstrādājumi ir cigaretes, aktā norāda to nosaukumu, maksimālo mazumtirdzniecības cenu, cigarešu skaitu paciņā un kopējo daudzumu (gabalos). Ja tabakas izstrādājumiem, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamam šķidrumam, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām un tabakas aizstājējproduktiem ir piestiprinātas akcīzes nodokļa markas, tad aktā norāda informāciju par akcīzes nodokļa markām (sērija, numuru intervāls).

Atbilstoši Ministru kabineta 2021. gada 30. novembra noteikumu Nr. 774 18. punktam tabakas izstrādājumu, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu iznīcināšanas akts apliecina noliktavas turētāja tiesības piemērot akcīzes nodokļa atbrīvojumu.

Tātad, apstiprināts noliktavas turētājs ir tiesīgs iznīcināt nemarķētus tabakas aizstājējproduktus un piemērot tiem akcīzes nodokļa atbrīvojumu, ja ievēro Ministru kabineta 2021. gada 30. novembra noteikumos Nr. 774 noteikto to iznīcināšanas kārtību.

Tādējādi, atbildot uz iesnieguma pirmo un otro jautājumu paskaidrojam, ka Iesniedzējs kā apstiprināts noliktavas turētājs ir tiesīgs atliktās akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā saņemt savā akcīzes preču noliktavā tabakas aizstājējproduktus, ja Valsts ieņēmumu dienestam iesniegs dokumentus, vai nodokļa deklarācijai pievienos apstiprinātu to uzskaitījumu un ja tie apliecinās, ka šīs preces saņemtas Iesniedzēja akcīzes preču noliktavā.

Iesniedzējs kā apstiprināts noliktavas turētājs savā akcīzes preču noliktavā atliktās nodokļa maksāšanas režīmā saņemtos tabakas aizstājējproduktus ir tiesīgs uzglabāt nemarķētus. Tāpat Iesniedzējs ir tiesīgs šos tabakas aizstājējproduktus iznīcināt, ievērojot Ministru kabineta 2021. gada 30. novembra noteikumos Nr. 774 noteikto kārtību. Par tabakas aizstājējproduktiem, kas tiek uzglabāti Iesniedzēja

akcīzes preču noliktavā atliktās nodokļa maksāšanas režīmā, akcīzes nodoklis nav jāmaksā.

Saskaņā ar likuma “Par akcīzes nodokli” 23. panta pirmo daļu apstiprinātam noliktavas turētājam, reģistrētam saņēmējam, sertificētam saņēmējam, citas dalībvalsts nosūtītājam tālpārdošanā un nodokļa maksātāja pārstāvim nodokļa taksācijas periods ir viens kalendāra mēnesis.

Atbilstoši likuma “Par akcīzes nodokli” 24. panta pirmajai daļai nodokļa deklarāciju par taksācijas periodu apstiprināts noliktavas turētājs, reģistrēts saņēmējs, sertificēts saņēmējs, citas dalībvalsts nosūtītājs tālpārdošanā un nodokļa maksātāja pārstāvis iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam 15 dienu laikā pēc attiecīgā taksācijas perioda beigām.

Likuma “Par akcīzes nodokli” 24. panta trešā daļa noteic, ka nodokļa deklarāciju veidlapas un to aizpildīšanas kārtību apstiprina Ministru kabinets.

Ministru kabineta 2010. gada 30. marta noteikumu Nr. 300 “Noteikumi par akcīzes nodokļa deklarācijas veidlapām un to aizpildīšanas kārtību” (turpmāk – Ministru kabineta 2010. gada 30. martā noteikumi Nr. 300) 55.²⁴ punktā noteikts, ka apstiprināts noliktavas turētājs, aizpildot elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, tā sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu deklarācijas 11.–19. rindu, norāda:

55.²⁴1. 11. rindā – kopējo taksācijas periodā akcīzes preču noliktavā ievesto elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, tā sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu daudzumu, kas ievests, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu saskaņā ar likuma 25. pantu;

55.²⁴2. 12. rindā – kopējo taksācijas periodā akcīzes preču noliktavā saražoto elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, tā sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu daudzumu;

55.²⁴3. 13. rindā – kopējo taksācijas periodā no akcīzes preču noliktavas izvesto elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, tā sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu daudzumu;

55.²⁴4. 14. rindā – to elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, tā sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu daudzumu no 13. rindā norādītā, kas izvests no akcīzes preču noliktavas, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu saskaņā ar likuma 25. pantu;

55.²⁴5. 15. rindā – to elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, tā sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu daudzumu no 13. rindā norādītā, kas izvests no akcīzes preču noliktavas un piegādāts likuma 20. pantā minētajām personām vai piegādāts saskaņā ar likuma 21. panta sesto daļu;

55.²⁴6. 16. rindā – akcīzes preču noliktavā patērēto (tai skaitā prezentācijās, izstādēs, degustācijās, izņemot ražošanu) elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, tā sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu daudzumu, par kuru akcīzes nodokli maksā saskaņā ar likuma 23. panta vienpadsmito daļu;

55.²⁴7. 17. rindā – akcīzes preču noliktavā konstatēto faktisko elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, tā sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas

aizstājējproduktu iztrūkumu (tai skaitā izlaupījuma, zaudējuma vai zuduma dēļ radušos iztrūkumu);

55.²⁴8. 18. rindā – elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, tā sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu daudzumu, par kuru maksājams akcīzes nodoklis saskaņā ar likuma 23. panta ceturto, astoto un vienpadsmito daļu, ievērojot šajā rindā noteikto formulu;

55.²⁴9. 19. rindā – aprēķināto akcīzes nodokļa summu par 18. rindā norādīto elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, tā sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu daudzumu, ievērojot šajā rindā noteikto formulu.

Atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 30. martā noteikumu Nr. 300 55.²⁵ punktam apstiprināts noliktavas turētājs par elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, tā sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu deklarācijas 11., 14. un 15. rindā norādītajiem apjomiem pievieno deklarācijai apliecinājuma dokumentus vai apstiprinātu to uzskaitījumu saskaņā ar likuma 25. panta divpadsmito daļu.

Tādējādi, atbildot uz trešo jautājumu paskaidrojam, ka Iesniedzējam kā apstiprinātam noliktavas turētājam tabakas aizstājējproduktus, kas taksācijas periodā saņemti Iesniedzēja akcīzes preču noliktavā, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, un nav izvesti no akcīzes preču noliktavas, jānorāda elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, tā sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu deklarācijas 11. rindā un elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma, tā sagatavošanas sastāvdaļu un tabakas aizstājējproduktu deklarācijai jāpievieno apliecinājuma dokumentus vai apstiprināts to uzskaitījums saskaņā ar likuma “Par akcīzes nodokli” 25. panta divpadsmito daļu.

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: likuma “Par akcīzes nodokli” 1. panta otrās daļas 3., 7. un 9. punkts, 23. panta pirmā un ceturta daļa, 24. panta pirmā un trešā daļa, 25. panta vienpadsmitās daļas 1. punkta “b” apakšpunkts, 2. panta divpadsmitā daļa. Ministru kabineta 2021. gada 30. novembra noteikumu Nr. 774 “Kārtība, kādā no akcīzes nodokļa atbrīvo atsevišķus tabakas izstrādājumus, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamo šķidrumu, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļas un tabakas aizstājējproduktus” 13., 16., 17. un 18. punkts, Ministru kabineta 2010. gada 30. marta noteikumu Nr. 300 “Noteikumi par akcīzes nodokļa deklarācijas veidlapām un to aizpildīšanas kārtību” 55.²⁴ un 55.²⁵ punkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

B. Šmite-Rože

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU